

MISSATGE DEL SANT PARE FRANCESC
PER A LA XXXI JORNADA MUNDIAL DE LA JOVENTUT 2016

«Feliços els compassius, perquè seran compadits» (Mt 5,7)

Benvolguts joves,

Hem arribat ja a la darrera etapa del nostre pelegrinatge a Cracòvia, on el proper any, al mes de juliol, celebrarem junts la XXXI Jornada Mundial de la Joventut. En el nostre llarg i difícil camí ens guien les paraules de Jesús recollides en el «sermó de la muntanya». Vam iniciar aquest recorregut l'any 2014, meditant junts sobre la primera de les Benaurances: «Feliços els pobres en l'esperit, perquè d'ells és el Regne del cel» (Mt 5,3). Per a l'any 2015 el tema va ser «Feliços els nets de cor, perquè veuran Déu» (Mt 5,8). En l'any que tenim per davant ens volem deixar inspirar per les paraules «Feliços els compassius, perquè seran compadits» (Mt 5,7).

1. El Jubileu de la Misericòrdia

Amb aquest tema la JMJ de Cracòvia 2016 s'insereix en l'Any Sant de la Misericòrdia, convertint-se en un veritable Jubileu per als joves a nivell mundial. No és la primera vegada que una trobada internacional de joves coincideix amb un Any jubilar. De fet, va ser durant l'Any Sant de la Redempció (1983-1984) que sant Joan Pau II va convocar per primera vegada els joves d'arreu del món per al Diumenge de Rams. Després va ser durant el Gran Jubileu de l'any 2000, en què més de dos milions de joves d'uns 165 països es van reunir a Roma per a la XV Jornada Mundial de la Joventut. Tal com va passar en aquests dos casos precedents, estic segur que el Jubileu dels Joves a Cracòvia serà un dels moments forts d'aquest Any Sant.

Potser algun de vosaltres es preguntarà: Què és aquest Any jubilar que se celebra a l'Església? El text bíblic del Levític 25 ens ajuda a comprendre el que significa un *jubileu* per al poble d'Israel: Cada cinquanta anys els hebreus sentien el so de la trompeta (*jobel*) que els convocava (*jubil*) per a celebrar un any sant, com a temps de reconciliació (*jobal*) per a tots. En aquest temps s'havia de recuperar una bona relació amb Déu, amb el proïsme i amb la creació, basada en la gratuïtat. Per això es promovia, entre d'altres coses, la condonació dels deutes, una ajuda particular per als qui havien empobrit, la millora de les relacions entre les persones i l'alliberament dels esclaus.

Jesucrist va venir per anunciar i portar a terme el temps perenne de la gràcia del Senyor, portant als pobres la bona notícia, la llibertat als captius, la vista als cecs i la llibertat als oprimits (cf. Lc 4,18-19). En ell, especialment en el seu Misteri Pasqual, es compleix plenament el sentit més profund del jubileu. Quan l'Església convoca un jubileu en el nom de Crist, estem tots convidats a viure un temps extraordinari de gràcia. L'Església mateixa està cridada a oferir de manera abundant signes de la presència i la proximitat de Déu, a despertar en els cors la capacitat de fixar-se en allò que és essencial. En particular, aquest Any Sant de la Misericòrdia «és el temps perquè l'Església redescobreixi el sentit de la missió que el Senyor li ha confiat el dia de Pasqua: ser signe i instrument de la misericòrdia del Pare» (Homilia en les Primeres Vespres del Diumenge de la Divina Misericòrdia, 11 d'abril de 2015).

2. Misericordiosos com el Pare

El lema d'aquest Jubileu extraordinari és: «Misericordiosos com el Pare» (cf. *Misericordiae vultus*, 13), i amb ell s'entona el tema de la propera JMJ. Intentem per això comprendre millor què significa la misericòrdia divina.

L'Antic Testament, per a parlar de la misericòrdia, emprà diversos termes; els més significatius són els de *hesed* i *rahamim*. El primer, aplicat a Déu, expressa la seva fidelitat incansable a l'Aliança amb el seu poble, que ell estima i perdona eternament. El segon, *rahamim*, es pot traduir com 'entranyes', que ens recorda de manera particular el si matern i ens fa comprendre l'amor de Déu pel seu poble, com és el d'una mare pel seu fill. Així ens el presenta el profeta Isaïes: «¿Pot oblidar-se una mare del seu infantó, pot deixar d'estimar el fill de les seves entranyes? Però, ni que alguna l'oblidés, jo mai no t'oblidaria» (Is 49,15). Un amor d'aquesta mena implica fer espai a l'altre a dins d'un mateix, sentir, sofrir i alegrar-se amb el proïsme.

En el concepte bíblic de misericòrdia està inclòs allò que és concret d'un amor que és fidel, gratuït i que sap perdonar. A Osees tenim un exemple preciós de l'amor de Déu, comparat amb el d'un pare vers el seu fill: «Quan Israel era un noi me'l vaig estimar, d'Egipte vaig cridar el meu fill. Però ell és d'aquells que, com més els crides, més se te'n van: [...] Jo mateix vaig ensenyar Efraïm a caminar agafant-lo pels braços, però ells no han reconegut que jo els he guarit. Jo els atreïa cap a mi amb llaços d'afecte i amor. Feia com qui aixeca un jou del coll i deixa lliure la boca, m'acostava cap a ell i li donava menjar» (Os 11,1-4). Malgrat l'actitud errada del fill, que bé mereixeria un càstig, l'amor del pare és fidel i perdona sempre un fill penedit. Com podem veure, en la misericòrdia sempre està inclòs el perdó, que «no és una idea abstracta, sinó una realitat concreta amb la qual ell revela el seu amor, que és com el d'un pare o una mare que es commouen en el més profund de les seves entranyes pel seu fill. [...] Prové des del més íntim com un sentiment profund, natural, fet de tendresa i compassió, d'indulgència i de perdó» (*Misericordiae vultus*, 6).

El Nou Testament ens parla de la divina misericòrdia (*eleos*) com a síntesi de l'obra que Jesús va venir a complir al món en el nom del Pare (cf. Mt 9,13). La misericòrdia de nostre Senyor es manifesta sobretot quan ell s'inclina sobre la misèria humana i demostra la seva compassió cap a qui necessita comprensió, guarició i perdó. Tot en Jesús parla de misericòrdia, encara més, ell mateix és la misericòrdia.

En el capítol 15 de l'Evangeli de Lluc podem trobar les tres paràboles de la misericòrdia: la de l'ovella perduda, de la moneda perduda i aquella que coneixem com del «fill pròdig». En aquestes tres paràboles ens impressiona l'alegria de Déu, l'alegria que ell sent quan troba de nou el pecador i el perdona. Sí, l'alegria de Déu és perdonar! Aquí tenim la síntesi de tot l'Evangeli. «Cada un de nosaltres és aquesta ovella perduda, aquesta moneda perduda; cada un de nosaltres és aquell fill que ha dilapidat la seva llibertat seguint ídols falsos, miratges de felicitat, i ho ha perdut tot. Però Déu no ens oblida, el Pare no ens abandona mai. És un pare pacient, ens espera sempre. Respecta la nostra llibertat, però roman sempre fidel. I quan tornem a ell, ens acull com a fills, a casa seva, perquè mai per mai no deixa, ni tan sols un moment, d'esperar-nos, amb amor. I el seu cor està de festa per cada fill que retorna. Està de festa perquè és alegria. Déu té aquesta alegria, quan un de nosaltres pecador se li acostava i li demana perdó» (Àngelus, 15 de setembre de 2013).

La misericòrdia de Déu és molt concreta i tots estem cridats a experimentar-la en primera persona. A l'edat de disset anys, un dia que havia de sortir amb els meus amics, vaig decidir passar primer per una església. Allí em vaig trobar amb un sacerdot que em va inspirar una confiança tal que vaig sentir el desig d'obrir el meu cor en la confessió. Aquell encontre em va canviar la vida! Vaig descobrir que quan obrim el cor amb humilitat i transparència, podem contemplar de manera molt concreta la misericòrdia de Déu. Vaig tenir la certesa que en la persona d'aquell sacerdot Déu m'estava esperant, abans que jo fes el primer pas per anar a l'església. Nosaltres el busquem, però és ell qui sempre se'ns avança, des de sempre ens cerca i és el primer que ens troba. Potser algun

de vosaltres té un pes en el cor i pensa: He fet això, he fet allò... No tingueu por! Ell us espera! Ell és pare: sempre ens espera! Que bonic que és trobar en el sagrament de la reconciliació l'abraçada misericordiosa del Pare, descobrir el confessional com a lloc de Misericòrdia, deixar-se tocar per aquest amor misericordiós del Senyor que sempre ens perdona!

I tu, estimat jove, estimada jove, ¿has sentit alguna vegada en tu aquesta mirada d'amor infinit que, més enllà de tots els teus pecats, limitacions i fracassos, continua fiant-se de tu i mirant la teva existència amb esperança? Ets conscient del valor que tens davant Déu que per amor t'ho ha donat tot? Com ens ensenya sant Pau, «Déu ha donat prova de l'amor que ens té, perquè Crist va morir per nosaltres quan encara érem pecadors» (Rm 5,8). Entenem de veritat la força d'aquestes paraules?

Sé com arribeu a apreciar la Creu de les JMJ —regal de sant Joan Pau II— que des de l'any 1984 acompanya totes les vostres Trobades mundials. Quants canvis, quantes conversions veritables i autèntiques han sorgit en la vida de tants joves en trobar-se amb aquesta creu despallada! Potser us heu fet la pregunta: D'on ve aquesta força extraordinària de la creu? Heus aquí la resposta: La creu és el signe més eloqüent de la misericòrdia de Déu! Ens dóna testimoni que la mesura de l'amor de Déu envers la humanitat és estimar sense mesura! A la creu podem tocar la misericòrdia de Déu i deixar-nos tocar per la seva misericòrdia. Aquí voldria recordar l'episodi dels dos malfactors crucificats al costat de Jesús. Un d'ells és arrogant, no es reconeix pecador, se'n riu del Senyor; l'altre, en canvi, reconeix que ha fallat, es dirigeix al Senyor i li diu: «Jesús, recorda't de mi quan arribis al teu Regne.» Jesús se'l mira amb misericòrdia infinita i li respon: «Avui seràs amb mi al paradís» (cf. Lc 23,32-39-43). Amb quin dels dos ens identifiquem? Amb el que és arrogant i no reconeix els seus errors? O potser amb l'altre que reconeix que li cal la misericòrdia divina i la implora de tot cor? En el Senyor, que ha donat la seva vida per nosaltres a la creu, trobarem sempre l'amor incondicional que reconeix la nostra vida com un bé i ens dóna sempre la possibilitat de tornar a començar.

3. L'extraordinària alegria de ser instruments de la misericòrdia de Déu

La Paraula de Déu ens ensenya que «fa més feliç donar que rebre» (Ac 20,35). Precisament per aquest motiu la cinquena Benaureça declara feliços els misericordiosos. Sabem que és el Senyor qui ens ha estimat primer. Però només serem de veritat benaurats, feliços, quan entrem en la lògica divina del do, de l'amor gratuït, si descobrim que Déu ens ha estimat infinitament per a fer-nos capaços d'estimar com ell, sense mesura. Com diu sant Joan: «Estimats meus, estimem-nos els uns als altres, perquè l'amor ve de Déu; tothom qui estima ha nascut de Déu i coneix Déu. El qui no estima no coneix Déu, perquè Déu és amor. [...] L'amor consisteix en això: no som nosaltres qui ens hem avançat a estimar Déu; ell ens ha estimat primer i ha enviat el seu Fill com a víctima que expia els nostres pecats. Estimats meus, si Déu ens ha estimat així, també nosaltres ens hem d'estimar els uns als altres» (1Jn 4,7-11).

Després d'haver-vos explicat de manera molt resumida com exerceix el Senyor la seva misericòrdia amb nosaltres, voldria suggerir-vos com podem ser concretament instruments d'aquesta mateixa misericòrdia envers el nostre proïsme.

Em ve al cap l'exemple del beat Pier Giorgio Frassati. Ell deia: «Jesús em visita cada vegada en la Comunió, i jo la restitueixo de la manera insuficient que puc, visitant els pobres.» Pier Giorgio era un jove que havia entès què vol dir tenir un cor misericordiós, sensible als més necessitats. A ells els donava molt més que coses materials; es donava a ell mateix, hi dedicava temps, paraules, capacitat d'escolta. Servia sempre els pobres amb gran discreció, sense ostentació. Vivia realment l'Evangeli que diu: «Tu, quan facis

almoïna, mira que la mà esquerra no sàpiga què fa la dreta, perquè la teva almoïna quedi secreta» (Mt 6,3-4). Penseu que un dia abans de la mort, estant greument malalt, donava disposicions sobre com ajudar els seus amics necessitats. Al seu funeral, els familiars i amics van quedar sorpresos per la presència de tants pobres, per a ells desconeguts, que havien estat visitats i ajudats pel jove Pier Giorgio.

A mi sempre m'agrada associar les Benaurances al capítol 25 de Mateu, quan Jesús ens presenta les obres de misericòrdia i diu que d'acord amb elles serem jutjats. Us convido per això a descobrir de nou les obres de misericòrdia corporals: donar menjar als famolencs, donar beure als assedegats, vestir els despullats, acollir l'estranger, assistir els malalts, visitar els presos, enterrar els morts. I no oblidem les obres de misericòrdia espirituals: aconsellar els qui dubten, ensenyar els ignorants, advertir els pecadors, consolar els afligits, perdonar les ofenses, suportar pacientment les persones molestes, pregar Déu pels vius i pels difunts. Com veieu, la misericòrdia no és «bonisme», ni un mer sentimentalisme. Aquí es demostra l'autenticitat del nostre ser deixebles de Jesús, de la nostra credibilitat com a cristians en el món d'avui.

A vosaltres, joves, que sou molt concrets, us voldria proposar que, per als primers set mesos de l'any 2016 elegiu una obra de misericòrdia corporal i una d'espiritual per a posar-la en pràctica cada mes. Deixeu-vos inspirar per la pregària de santa Faustina, humil apòstol de la Divina Misericòrdia del nostre temps:

Ajudeu-me, oh Senyor, perquè els meus ulls siguin misericordiosos, perquè jo mai no receli o jutgi segons les aparences, sinó que cerqui allò de bo que hi ha en l'ànima del meu proïsme i acudeixi a ajudar-la [...].

Que les meves oïdes siguin misericordioses perquè em faci al càrrec de les necessitats del meu proïsme i no sigui indiferent a les seves penes i queixes [...].

Que la meua llengua sigui misericordiosa perquè mai no parli negativament del meu proïsme sinó que tingui una paraula de consol i de perdó per a tots [...].

Que les meves mans siguin misericordioses i plenes de bones obres [...].

Que els meus peus siguin misericordiosos per tal que sempre m'afanyi a socórrer el meu proïsme, dominant la meua fatiga i cansament [...].

Que el meu cor sigui misericordiós perquè jo senti tots els sofriments del meu proïsme (*Diari* 1963).

El missatge de la Divina Misericòrdia constitueix un programa de vida molt concret i exigent, ja que implica les obres. Una de les obres de misericòrdia més evident, però potser més difícil de posar en pràctica, és la de perdonar qui t'ha ofès, qui t'ha fet mal, qui considerem com un enemic. «Com n'és, de difícil, sovint perdonar! I, malgrat tot, el perdó és l'instrument posat a les nostres mans fràgils per a aconseguir la serenitat del cor. Deixar caure el rancor, la ràbia, la violència i la venjança són condicions necessàries per a viure feliços» (*Misericordiae vultus*, 9).

Em trobo amb tants joves que diuen que estan cansats d'aquest món tan dividit, en el qual s'enfronten seguidors de faccions tan diferents, hi ha tantes guerres i hi ha fins i tot qui utilitza la religió mateixa com a justificació per a la violència. Hem de suplicar al Senyor que ens doni la gràcia de ser misericordiosos amb aquells qui fan mal. Com Jesús, que a la creu resava per aquells que l'havien crucificat: «Pare, perdona'ls, que no saben el que fan» (Lc 23,34). L'únic camí per a vèncer el mal és la misericòrdia. La justícia és necessària, com no, però ella sola no és suficient. Justícia i misericòrdia han de caminar juntes. Com voldria que tots ens uníssim en oració unànime, implorant des del més profund dels nostres cors que el Senyor tingui misericòrdia de nosaltres i de tot el món!

4. Cracòvia ens espera!

Falten pocs mesos per a la nostra trobada a Polònia. Cracòvia, la ciutat de sant Joan Pau II i de santa Faustina Kowalska, ens espera amb els braços i el cor oberts. Crec que la Divina Providència ens ha guiat per a celebrar el Jubileu dels Joves precisament aquí, on han viscut aquests dos grans apòstols de la misericòrdia del nostre temps. Joan Pau II havia intuït que aquest era el temps de la misericòrdia. A l'inici del seu pontificat va escriure l'encíclica *Dives in Misericòrdia*. En l'Any Sant 2000 va canonitzar sor Faustina i va instituir la Festa de la Divina Misericòrdia per al segon diumenge de Pasqua. L'any 2002 va consagrar personalment a Cracòvia el santuari de Jesús Misericordiós, i va encomanar el món a la Divina Misericòrdia esperant que aquest missatge arribés a tots els habitants de la terra, omplint els cors d'esperança: «Cal encendre aquesta guspira de la gràcia de Déu. Cal transmetre al món aquest foc de la misericòrdia. En la misericòrdia de Déu el món trobarà la pau, i l'home, la felicitat (Homilia per a la consagració del santuari de la Divina Misericòrdia a Cracòvia, 17 d'agost de 2002).

Estimats joves, Jesús misericordiós, retratat en la imatge venerada pel poble de Déu al santuari de Cracòvia a ell dedicat, us espera. Ell es fia de vosaltres i compta amb vosaltres! Té tantes coses importants per dir a cadascun i cadascuna de vosaltres... No tingueu por de contemplar els seus ulls plens d'amor infinit cap a vosaltres i deixeu-vos tocar per la seva mirada misericordiosa, disposada a perdonar cada un dels vostres pecats, una mirada que és capaç de canviar la vostra vida i de guarir les vostres ànimes, una mirada que sadolla la set profunda que sojorna en els vostres cors joves: set d'amor, de pau, d'alegria i de felicitat autèntica. Adreceu-vos a ell i no tingueu por! Veniu per dir-li des del més profund dels vostres cors: «Jesús, en vós confio.» Deixeu-vos tocar per la seva misericòrdia sense límits, perquè per part vostra us convertiu en apòstols de la misericòrdia mitjançant les obres, les paraules i l'oració, en el nostre món ferit per l'egoisme, l'odi i tanta desesperació.

Porteu la flama de l'amor misericordiós de Crist —de qui va parlar sant Joan Pau II— als ambients de la vostra vida quotidiana i fins als confins de la terra. En aquesta missió, jo us acompanyo amb els meus millors desitjos i la meva pregària, us encomano a tots a la Mare de Déu, Mare de Misericòrdia, en aquest últim tram del camí de preparació espiritual cap a la propera JMJ de Cracòvia, i us beneixo de tot cor.

Francesc

Vaticà, 15 d'agost de 2015

Solemnitat de l'Assumpció de la Mare de Déu